לא תבערו אש

כתוב בפרשה (לה ג) "לא תבערו אש בכל משבתיכם" הגמרא (יבמות ו.) לומדת מפסוק זה "והיו לכם לחקת משפט לדורותיכם בכל משבותיכם, מה מושבות האמור להלן בית דין אף מושבות האמור כאן בית דין, מכאן למיתת בית דין שאינה דוחה את השבת וכן איתא בירושלמי (סנהדרין פ"ד ה"ו) "מכאן לבתי דינין שלא ידונו בשבת".

ישנם מספר טעמים מדוע נאסר על חכמים לדון בשבת. בגמרא (ביצה לז.) מובא שטעם האיסור שמא יכתוב ורש"י מסביר במקום שהחשש שהוא יכתוב את הפסק דין. נמצא דאיסור לדון בשבת הוי מדרבנן והוא חל בין בדיני נפשות ובין בדיני ממונות. אמנם, מצינו שיש גם איסור דאורייתא לדון בשבת כמבואר במכילתא (ויקהל פר' א') "לא תבערו אש, שרפה הייתה בכלל ויצאת ללמד, מה שריפה מיוחדת שהיא אחת ממיתות בית דין ואינה דוחה את השבת אף כל שאר מיתות בין דין לא ידחו את השבת. עוד ראיתי בספר החינוך שם הוא מביא שורש המצווה וזלש"ק "משרשי המצוה, שרצה השם יתברך לכבד היום הזה שימצאו בו מנוחה הכול גם החוטאים והחייבים, משל למלך גדול שקרא בני המדינה יום אחד לסעודה שאינו מונע הפתח מכל אדם, ואחר יום הסעודה יעשה משפט, כן הדבר הזה שהשם ברוך הוא ציונו לקדש ולכבד יום השבת לטובתנו ולזכותנו, כמו שכתבתי למעלה, וזה גם כן מכבודו של יום הוא".

הנה פסק הרמב"ם **(שבת פכ"ד ה"ז)** אין עונשין בשבת שאף על פי שהעונש מצות עשה אין דוחה שבת, כיצד, הרי שנתחייב מיתה או מלקות אין מלקין ואין ממיתין אותו בשבת שנאמר "לא תבערו אש בכל משבתיכם" זו אזהרה לבית דין שלא ישרפו בשבת מי שנתחייב שריפה וה"ה לשאר עונשין. אחד מגדולי נושאי כליו של הרמב"ם בעל המשנה למלך **(שם)** מעלה חקירה מעניינת מה דינו של "רודף" בשבת. מפרטי הדין של "רודף" בגמרא (סנהדרין עג.) עולה כי הרודף להרוג את חבירו, וכן הרודף לאנוס חייבי מיתות בית דין או כרת מצווה על כל אדם להורגו. הגמרא לומדת מפרשת אונס נערה מאורסה, שנאמר בה (דברים כב-כו) "ולנערה לא תעשה דבר אין לנערה חטא מוות, כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש כן הדבר הזה. כי בשדה מצאה, צעקה הנערה המאורשה ואין מושיע לה" ודורשים: "ואין מושיע לה", מכאן שאם יש לה מושיע שיכול להושיעה בכל דבר וגם ע"י הריגת הרודף, "חטא" אלו חייבי כריתות, "מוות" אלו חייבי מיתות בית דין, "כי כאשר יקום איש על רעהו ורצחו נפש" מכאן שהוקשה נערה מאורסה לרוצח שגם רוצח ניתן להצילו בנפשו ע"י הריגת הרודף.

ספקו של המל"מ הוא כיצד יהיה הדין אם רודף אחר הנערה המאורסה בשבת האם מותר להורגו. ויסוד הספק הוא שבאמת דמו הותר כדין רודף ומותר להרגו כדי להצילה אבל מצד השבת עצמה שסו"ס במקרה הנ"ל לא בטוח שנכנס למעמד ההלכתי של פיקוח נפש. אם כן, כיצד נתיר את האיסור של חילול שבת בנפשו של הרודף. המל"מ מצדד שכן הותר להרוג הרודף בכהאי גוונא. הוא כותב שהדבר מפורש בדברי הרי"ף (**פסחים טז**.) שפירש את המימרא של רבי אליעזר (**פסחים מט**:) "עם הארץ מותר לנוחרו ביוה"כ שחל בשבת" דמיירי ברודף אחר נערה המאורסה ומכאן מבואר להדיא דדעת הרי"ף שהותר דמו אפילו בשבת. הנודע ביהודה **(מהדו"ת חו"מ סי' ס')** מביא מבט אחר על החקירה של המל"מ מצד גדרו של דין רודף גופא. לשיטת הנוב"י יסוד הספק של המל"מ הוא האם רודף נהרג מצד הצלה ולפיכך בשבת יהיה מותר להורגו או שמא דין רודף הוא מצד עונש ובכהאי גוונא אין היתר להורגו בשבת.

שבת שלום ומבורך

יואב אברהם כהו

כולל תורת משה.

חידון א' ב' לפרשת ויקהל

נכתב ע"י זיוה מונסונגו

א. אביו של אַהַלִּיאַב. והוא שם של מושב. ב. האמן הראשי שנבחר לבנות את המשכן. ג. אותנו משמש כלי לקידוש. בפרשה חלק במנורה. ד. השבט אליו השתייך

אָהַלִיאַב. ה. השלימו: "וּבֵיּוֹם ַ יִהְיֶה לָכֶם קֹדֶשׁ

שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן..." ו. רש"י מפרש: לשון מניעה. מנע מאדם להכנס/לצאת. לפי הכתוב. (לו,ו) ז. מניחים אותו על הראש. ח. תכשיט.

ט. מלאכה שעשו הנשים על העיזים. לפי הכתוב.

י. עליהם היו קושרים את סופי היריעות שלא

ינועו ברוח.

ב. אביזר עגול לבגד. ל. היו מקבילות.

מ. יצירה מושלמת ומרשימה.

נ. הביאו את אבני השוהם והמילואים.

ס. כַּלֵי שיט קטנים.

ע. בעל חיים שנתרם למשכן.

פ. צד.

צ. התאספו.

ק. אורכם עשר אמות. רוחבם אמה וחצי.

> ר. מלאכה בפרשה הקשורה לתפירה. ש. משמש למאור

ולמשחה.

ת. חרק זוחל בפרשה.

אז אם את/אתה בוגרי בני עקיבא וגרים בשוהם ואוהבים את בני עקיבא ועבודת החינוך היא בנשמה שלכם, אנחנו מחפשים אותך.....

במקביל נשמח לעדכן שנסגרה קומונרית לשנה הבאה.

/העבודה מתאימה לסטודנטים ולבוגרי בני עקיבא אחרי צבא שירות לאומי.

כידוע לכולם הסניף מתנהל מאז חודש ארגון ללא קומונרית ובניהולו בהתנדבות של אורי גסט, ועל כך כולנו מודים לו

קיימנו מספר פגישות עם בני עקיבא בתוכן עם המזכ"ל ועם

כדי להגדיר תנאים טובים לרכז/ת בשכר שיהיה אחראי על

החברה העירונית שוהם ובני עקיבא נרתמו לכך מבחינה

פרטים בפלייר!

הורי הקהילה שלום רב,

שימור והצמחת הסניף שלנו.

תקציבית והשכר יהיה מעולה.

מנהל המחוז,

גששוהם

מי שנזקק במהלך השבת לגוי של שבת בסביבות מרכז שוהם, מוזמן לפנות ליוסי מונזון (רח' הזוהר 14, דירה 5). במוצ"ש, נא לזכור להעניק לרוז, המטפלת הזרה של אימי, תשלום עבור טרחתה (מינימום 30 ש"ח). לפרטים: 054-778-4823

לעילוי נשמתה של שיר מונזון ע"ה, בת קהילת שוהם.

מזל טוב!

לנאוה ולמוטי שפיצר לאירוסי בתם הילה עם אסא

לאפי ולרונדה גולדפרב

להולדת הנכד בן ליעל ולנס

למשםחת בניטה להולדת הנכד

כן להדר לאה ולעדיאל

לסניף שוהם

היקף המשרה: 100% תחילת משרה: מיידי כפיפות: רכז התחוז

תיאור התפקיד:

• ניהול חינוכי וארגוני של הסניף • הובלת תהליכים חינוכיים

• הובלת צוותי הסניף: הדרכה, נחשון וארגון

• עבודה מול רכז האזור

• עבודה מול רשות מקומית

• ניהול פעילות שוטפת של הסניף

• מגורים באזור עבודה בשעות לא שגרתיות • • קומונר/ית בעבר- יתרוו אפי 662880 אפי ניתן לשלוח גם הודער) קו"ח למייל: n-hr@bna.org.il

לפרטינ

רק פניות מתאימות תענייו

ניסיון בעבודה עם בני נוער •

דרישות התפקיד:

• ראש גדול, מוטיבציה

• חיבור לערכי התנועה • יחסי אנוש מעולים

מנות לחיילים

המשלוחים הם לזכר הגיבורים ש'בחרבות ברזל" נפלו, והם מכילים את הממתקים שהנופלים אהבו. היחידות של הנופלים וחיילים נוספים יקבלו את המשלוחים.

התרומה מוכרת למס

יד משהם - (ע"ר) 58-036504-7 | טל (תא קולי): 03-9795444 yad.mishoham@gmall.com

מגיעים (01) לבנין מועצת שהם, ימים: א, ב, ד, ה | (ג, ו - סגור) כים: 25.2-18.3 ט"ז אדר א- ח שעות ההשאלה 19:30-19:30 ח אדר ה התאריכים:

שואלים 🛈

תחפושות מהמבחר העצום המתאים לכל גיל ותורמים עשרה שקלים עבור כל תחפושת לטובת ״יד משהם״ לרכישת סלי מזון לפסח למשפחות נזקקות

מחזירים (03)

את התחפושות מיד אחרי פורים לבניין המועצה כדי שישמשו אותנו גם בשנה הבאה

מוזמנים לקחת חלק בהצלחת הפרוייקט בשנה ה-12

חפשו אותנו - "מתחפשים בגיל" 😉

https://www.jgive.com/new/he/ils/donationtargets/122538

"מפי הדיבור"/יצחק לקס

לא רוצה לשמוע

"כשמישהו לידך מתחיל לדבר לשון הרע או רכילות תאמר לו: "אני לא רוצה לשמוע".

ביהושע-זאב (שייע וולף) אברמצ'יק ובלה-מרים למשפחת זילברברג, הוריו של אלימלך אברמצ'יק הווה עובדא.

יהושע נולד בעיירה קשוינז במחוז מייחוב שבפולין, לא רחוק מקראקוב בשנת 1917 להוריו אברהם שמואל ומינדל, אח לחמישה אחים ואחוח אחח.

לאחר סיום מלחמת העולם הראשונה וכינון הרפובליקה הפולנית השנייה נערכו בעיירה בה גדל יהושע מהומות אנטישמיות. בין מלחמות העולם התקיימה בעיירה פעילות ציונית, שכללה קיבוץ הכשרה של הנוער הציוני, כמו גם פעילות של אגודת ישראל. כבן למשפחה חסידית למד יהושע בחיידער בעיירה, ומשבגר עבר לישיבת "תומכי תמימים" בוורשה. כשפרצה מלחמת העולם חזר יהושע לעיירה בה היו באותה עת כ-850 יהודים.

לאחר כיבוש העיירה בידי הגרמנים ב-8 בספטמבר 1939, הגיעו אליה פליטים יהודים רבים משלזיה, ואלו גויסו יחד עם יהודי המקום לעבודות כפייה מפרכות, חלקן במחנות עבודה. בתקופת הכיבוש הראשונה נמנו בעיירה כ-1,230 יהודים.

בליל ה-5 בספטמבר 1942 פשטו שוטרים פולנים על בתי היהודים בעיירה, ורצחו 16 יהודים. אחותו היחידה של יהושע נרצחה לעיני בנה הקטן.

למחרת בבוקר הגיעו לעיירה שוטרים גרמנים ממייחוב, ובסיוע השוטרים הפולנים, ריכזו באלימות את יהודי העיירה בכיכר השוק בו, ממנה שולחו בעגלות וברגל לסלומניקי, תוך ירי בנחשלים בדרך. בסלומניקי צורפו יהודי העיירה לאלפי מגורשים יהודים נוספים מיישובי הסביבה, שרוכזו בשדה פתוח, וכעבור יום נערכה בהם סלקציה, בה חלקם הקטן הועבר למחנות עבודה, והרוב שולחו בקרונות משא למחנה ההשמדה בלז'ץ.

יהושע היה חלק מבין הצעירים שנשלחו למחנה לעבודות כפייה בפלאשוב שהיה ידוע כמחנה עבודה שסיפק כוח עבודה לתעשייה הצבאית ולחציבת אבנים, **ובכך ניצל ממוות בפעם הראשונה**.

שיעור התמותה במחנה היה גבוה מאוד. אסירים רבים, כולל ילדים ונשים, מתו מטיפוס, רעב והוצאות להורג. באחד הלילות מצא יהושע קליפה של תפוח אדמה אותה לקח לחדרו כדי לאוכלה בחשאי. הדבר נודע לקצין האס.אס. אשר הורה לקאפו היהודי להלקות את יהושע 25 מלקות על גניבת קליפת תפוח אדמה. יהושע זוכר כל מכה שנתן לו אותו קאפו יהודי מרושע, שלא ויתר על אף מכה אותה נתן במלוא העוצמה, זאת על אף שלא היה שום נאצי בסביבה. במשך 3 חודשים לא יכול היה יהושע לשכב על גבו אך **ניצל ממוות** בפעם השנייה.

בפעם אחרת כלב הזאב של מפקד המחנה קצין האס.אס. אמונד גת ימ"ש וזכרו, התנפל על יהושע והחל לנושכו עד מוות. בנס גדול קרא מפקד המחנה לכלבו: "הנס, מה אתה עושה? הוא העובד הכי טוב שלי בפלאשוב" והכלב עזב את יהושע **וכך ניצל בשלישית** ממוות.

באחד הימים, בנס גדול זומן יהושע לעבוד ב"מחנה החיצוני" שהקים אוסקר שינדלר, תעשיין גרמני, מחסידי אומות העולם, חבר המפלגה הנאצית שהציל במלחמת העולם השנייה כ-1,200 יהודים ממוות בשואה על ידי העסקתם במפעליו בפולין ובצ'כוסלובקיה. יהושע החל לעבוד במפעל לייצור תרמילי פגזים בבעלותו של אוסקר שינדלר יחד עם עוד 1,200 יהודים.

באחד הימים נפצע יהושע ונאלץ לעבור ניתוח לאיחוי השבר. בהגיע יום הכיפורים בעודו שוכב על דרגש השינה, נקראו כל דיירי הצריף לצאת מיד למסדר. יהושע החליט שהוא לא יוצא בגלל מצבו הבריאותי. בדיעבד התברר שכל דיירי הצריף הוצאו להורג בו ביום, **וכך ניצל יהושע ממוות בפעם הרביעית**.

לקראת סוף 1944, נוכח התקרבות הצבא האדום לפולין, מיהרו הנאצים לחסל את מחנה פלאשוב, והאס.אס. שילחו משם למעלה מ-20,000 יהודים למחנות השמדה. שינדלר הצליח להשיג את כל האישורים להעתיק את מפעליו החיוניים לרייך, על כל 1,200 עובדיו היהודים. הרשימה הסופית, שהוכנה וכללה יהודים רבים מעבר לעובדיו עד אז, מנתה 297 נשים ו-801 גברים. יהושע הינו השם הראשון ברשימת שינדלר. כל 1,200 היהודים נשארו עובדיו של שינדלר עד תום המלחמה וניצלו, וכך ניצל יהושע ממוות בפעם החמישית.

ממשפחתו של יהושע נותר בחיים אח אחד בלבד שחי לאחר השואה בארה"ב והובא לקבורה בארץ ישראל לאחר פטירתו.

בלה-מרים זילברברג, ילידת 1917, ביתם של אלימלך וחנה, אחות לעוד שלוש אחיות, נולדה בעיירה וולברום שבפולין. סבא שלה היה רב העיירה בה היו כ - 4,500 יהודים אשר היוו כ 60% מתושבי העיירה.

כשפרצה המלחמה אביה של בלה אמר לה קחי איתך חבילה ותברחי מכאן. בלה עשתה כמצוותו וברחה מביתם.

בתחילה היא הגיעה לביתו של שכנם הגוי, שהיה החבר הקרוב ביותר של המשפחה בוולברום, וביקשה להסתתר אצלו. אותו גוי אמר לה שהוא מוכן שתלון במתבן שבביתו לילה אחד בלבד ואולם עליה לעזוב למחרת היום.

למחרת היום יצאה בלה ליערות שם חברה לפרטיזנים היהודים. לאחר שלחמה עימם זה זמן, נתפסה על ידי הגרמנים אשר ריחמו עליה ובמקום להורגה שלחו אותה לעבודת כפייה במפעל למצנחים של הצבא הגרמני. באחד הימים כשהרעב היה כבד מנשוא, הביאו למפעל בו עבדה סוס מת. כל הבנות התנפלו על הסוס המת ואכלו חתיכות ממנו וכתוצאה מכך סבלו כולם מקלקול קיבה ומדיזנטריה מתמשכת. בלה אשר שרדה את אימי השואה ואף כתבה את כל קורותיה באידיש, בחרה שלא לדבר ולספר למשפחתה על השואה ועל שעבר עליה עד לשחרורה. ממשפחתה לא נותר שריד ופליט.

בשנת 1949 הכירו יהושע ובלה זה את זו והתחתנו בעיירה סוסנוביץ שבפולין. הרב של סוסנוביץ, רבי אברהם יששכר אנגלרד – האדמו"ר מראדזין ששרד את השואה, היה ידיד וחבר של משפחתו של יהושע והוא זה שחיתן אותם.

בשנת 1950 נולד אלימלך בנם של יהושע ובלה, ובאותה שנה עלו למדינת ישראל באוניה גלילה והגיעו לבית עולים בנתניה.

לאחר כמה שנים בהם היו בבית עולים בנתניה, עברה המשפחה, בעזרתו ובהמלצתו של בן הדוד היחיד שניצל בשואה, לתל אביב לדירת חדר ברח' אחד העם.

בדירה הקטנה לא היה מקום לשתי מיטות, ויהושע סידר לעצמו מדי לילה מיטה מארבע כיסאות שחיבר אותם יחד. משרווח מעט עברה המשפחה לדירת 3 חדרים באותו בניין ובהמשך לדירה ברח' בלפור ליד אוהל שם.

יהושע החל לעבוד במגדל חברה לביטוח ובלה גידלה את אלימלך ואת שלמה שנולד בינתיים, וניהלה את משק הבית והחשבונות.

יהושע שהקפיד ללכת עם כובע וחליפה, נהג להתפלל בשטיבל של חסידות גור בתל אביב שם הייתה לו חברותא קבועה בגמרא מדי יום, שם גם שימש "גבאי הספרים" אשר היה מוציא ומכניס את ספרי הקודש ואת הסידורים למקומם, זאת עשה מדי יום ביומו לאורך שנים רבות. בנו אלימלך, בזכות קולו הפך להיות חלק מ"הקפלה" של השטיבל.

"את ארץ ישראל איני עוזב לעולם" כך אמר וכך גם עשה. יהושע מעולם לא עזב את ארץ ישראל מאז הגיעו אליה."

את הילדים שלחו לחיידער "יסודי התורה" של החינוך העצמאי, ובהמשך אלימלך למד בישיבת הדרום שם זכה ללמוד אצל הרב יהודה עמיטל ואצל הרב רפאל צבי מלצר בנו של הרב איסר זלמן מלצר, ושלמה אחיו למד בישיבת "קול תורה" בירושלים.

בבית הקפידו על האוכל - "אוכל לא זורקים. מהחלות של שבת נעשה פרורי לחם ומהבשר שנשאר נעשה קציצות".

את ילדיו חינך יהושע להימנע מלומר ולשמוע לשון הרע. <u>"בשמישהו לידך מתחיל לדבר לשון הרע או רבילות תאמר לו: "אני לא</u> רוצה לשמוע"<u>.</u>

יהושע ובלה התפללו רבות לשידוך הגון לילדיהם. ממש לפני צאתו של בנם אלימלך למלחמת יום כיפור ברכו אותו הוריו בשתי ברכות – שיחזור לשלום ושימצא זיווג ראוי במהרה.

ואכן במהלך המלחמה כתב אלימלך עשרות מכתבים ובהם ביקש שישלחו לחיילים הדתיים ששרתו בגיזרה בה לחם כיפות סרוגות. פניותיו נענו ומאות כיפות סרוגות הגיעו בחבילות שנשלחו לחיילים שבחזית. לאחת החבילות צורף מכתב שכתבה רות פיש לחייל

שיקבל את הכיפה. אלימלך הוא זה שזכה לקבל את החבילה עם המכתב, ומשם התפתח הקשר שהביא לחתונתם של אלימלך ורותי.

שתי הברכות של ההורים התגשמו.

מהנכדים רוו יהושע ובלה הרבה מאד נחת. בלה נהגה לומר: "הנקמה שלנו בגרמנים הם הילדים והנכדים שלנו".

בל' ניסן תשמ"ח נפטר יהושע באופן פתאומי ונקבר בקרית שאול. על מצבתו נכתב: "עטרת ותפארת ראשנו, תלמיד חכם, ענו, עסק בתורה וזכה לגדל דור ישרים".

לאחר פטירת בעלה עברה בלה להתגורר בבית אבות וביום ל' סיון תשס"ג נפטרה ונקברה בסמוך ליהושע.

לתיעוד נא לפנות ליצחק לקס במייל ס50-8806699 או בסלולאר laxizhak@gmail.com

ל' סיון ל מהדו האנוע אנא והגה, בובל מהדה מהדה מהדר

מנות על שמם <mark>(המשפחה מקבלת</mark>).

טלפון/ווצאפ: כנרת אדורם רוזנבלט: 054-9735562

© כל הזכויות שמורות "יד-משהם" כתובת: ת.ד. 3728 שהם 60850 | טליפון: 03-9795444 מצאו אותנו בפייסבוק: יד משהם : Yad.mishoham@gmail.com | website

חברי קהילה יקרים, דעת כולנו אינה נתונה למשלוח מנות, למרות זאת לא נוכל להתעלם ממצווה קהילתית זו, שתאפשר לרבים רבים להנות מחג פסח עשיר. והנה, המצווה היא כפולה וכוללת עזרה לעסקים קטנים מהדרום. המשלוח על תכולתו ואריזתו, הינו מתוצרת הארץ.

> חשובות. ההרשמה עד מוצ"ש הזה בחצות

רצ"ב הקישור: https://yad-mishoham.org.il/ לכל דבר ועניין אנו לרשותכם בטלפון 054-9735562, adar@gmail.com14 או במייל כנרת רוזנבלט-אדורם ויעל דהן